

VOER·DANS·EN·SPEL·IN·HET·VERRE·OOSTEN
DOOR·EMILIE·VAN·KERCKHOEF

(Slot).

De overgang naar het Verre Oosten zal ons niet vreemd vallen, want veel van wat ons nu reeds bekend is vinden wij er terug.

Ook de oostersche volken hebben van den beginne af bij het vieren hunner godsdienstige plechtigheden eene verscheidenheid van processies, dansen, mimische spelen en wisselzangen gekend. In Vóór- en Achter-Indië, Perzië, China, Japan, heeft zich de dramatische kunst ontwikkeld uit de ceremoniën van den kultus. De europeesche volken hebben zoo spoedig mogelijk hunne tooneelkunst vrijgemaakt van kerkelijke banden. Is bij ons het theater niet de verloren of liever de ondankbare zoon van de kerk?

„Zoodra zij zich bewust werd van haar „macht en invloed heeft de tooneelkunst „zich ten onzent crop toegelegd, om — niet, „zooals in haar kerkelijk tijdperk, de goddelijke symbolen, doch — de menschelijke „hartstochten te vertolken. Moraliteiten, „mirakel- en mysteriespelen, die wonder„schoone uitingen eener jeugdperiode, die „devotelijk in de schaduw van klooster en „basilika werd gesleten, werden dra ont„daan van den geestelijken keten. De „grieksch-romeinsche invloed, later de Re„naissance, hebben ons theater gemaakt tot „wat het is. En deze overheerschend klas„sieke invloed is het in hoofdzaak, die ons „van de oostersche volken scheidt”. (A. Bénazet). Bij hen bleef de band bestaan

zij het in gewijzigden vorm, die eeredienst met dramatische kunst verbond, het theater bleef bij hen in zeker opzicht steeds „Moralische Anstalt”.

Zoo is in Perzië uit de z.g.n. Maharrem, plechtigheden, die het martyrium van de familie des profeten Ali herdenken, het nationale drama ontstaan. Zooals Edouard Montet meedeelt doet een voorstelling van het perzische theater heden ten dage ons aan als een godsdienstige plechtigheid. Zij begint en eindigt met gebeden en haar religieus karakter is zóó overwegend, dat de dogmen erin worden uitgesponnen ten nadeele van de handeling.

De Indiërs kennen aan den hoogen Brahma zelf de uitvinding der dramatische kunst toe en de Sutra's (heilige boeken) der Pâcupata's schrijven dans en zang voor als twee der zes offeranden, die geregeld den oppersten Heer gebracht moeten worden. De vereering voor Krishna bewerkte in dit land der vele goden de verdere ontwikkeling der dramatische kunst. De beroemde vertaler der „heilige boeken van het Oosten”, Max Müller heeft opgemerkt, dat enkele der vedische hymnen een sterk dramatisch karakter vertoonen en zeker ook als zoodanig voor het volk werden vertolkt. De groote epische gedichten van Vóór-Indië, Mahabharata en Ramayana, hebben onuitputtelijke stof geleverd voor de schoonste mimische vertoo-